

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

✓ Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXV.—LETO XXXV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), SEPTEMBER 16, 1952

STEVILKA (NUMBER) 183

Novi grobovi

MARY YERMAN

Zgodaj včeraj zjutraj je preminila Mary Yerman (Jerman), preje Dolničar, stanujoča na 14405 Thames Ave. Doma je bila iz vasi Dolnica pri Ljubljani, odkoder je prišla v Ameriko pred 32 leti. Bila je članica društva St. Clair Grove, št. 98 WC, Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete in podružnice št. 10 SZZ.

Tukaj zapuška žalujočega soproga Antona, dve hčeri Mrs. Mary Jerch in Mrs. Dorothy Stang, tri vnuke ter sestro Ivano Dolničar v starem kraju. Pogreb se vrši v četrtek ob 9. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkvi Marije Vnebovzete ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

JACOB J. RADOS

Kakor smo včeraj poročali, je preminil v nedeljo zvečer ob 11.20 uri v Polyclinic bolnišnici po dvo-tedenski bolezni Jacob J. Rados (Radošević), star 59 let, lastnik J. J. R. Automotive Paint Store na 15314 Waterloo Rd. Rojen je bil v Bosni, odkoder je prišel v Ameriko leta 1913.

Tukaj zapuška soprogo Olga, rojena Centel, hčeri Petre in Edw. in Mrs. Margaret Zaler, eno Edwarda in brata Joseph v Diamond, Ohio. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1. uri iz Grdinevega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17002 Lake Shore Blvd., v družinski grobnici v Diamond, Ohio.

V zadnje slovo

Članice društva St. Clair Grove, št. 98 WC so prošene, da pridejo v sredo zvečer ob osmih v pogrebni zavod Mary A. Svetek, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Mary Jerman.

ODPRAVA KONTROLE
NAJEMNIN

Lakewood in Cleveland Heights sta izglasovala snoči odpravo kontrole najemnin. Fairview Park pa je za to, da kontrole še ostanejo. Za mesto Cleveland samo pa se jutri, kakor smo že poročali, vrši zaslišanje o nadaljevanju kontrole najemnin ob dveh popoldne v mestni hiši. Vstop na zasliševanje imajo tako lastniki najemnin kot najemniki.

SEDEM TISOČ NOVIH
AVTOBUSOV

NEW YORK, 15. septembra—Ameriška zveza prevoznikov javlja, da bo leta 1953 7.000 novih potniških avtobusov v prometu. Vse v namenu, da se pospeši cestni promet in da avtobusna podjetja postanejo kos modernejši zahtevi potniškega prometa.

Pozdravi

S potovanjem proti stari domovini pošiljajo Drago, Špolar in Štrukelj iz New Hempstead, N. Y., pozdrave vsem čitateljem in darovalcem za šolarčke v St. Rupertu. Pišejo: "Imamo se prav dobro, nahajamo se v lepih stanovanjih Benetkah. Vožnja je lepa po Italiji. Danes naprej do Ljubljane."

MED DVEMA STOLOMA NE DA TRAJNO SEDETI!

NEW YORK, 15. septembra—Velika delavska unija A.F.L., ki je bila ustanovljena leta 1881 in ki ima 8.098.000 članov, je končno sprevidela, da ne more več zagovarjati v volilnem boju med republikanci in demokrati kakega nevtralnega stališča. Sicer tozadevni sklep, kateri predsedniški kandidat se priporoča, še ni bil formalno sprejet; vendar pa je bilo iz govora predsednika Greena in iz poročila političnega odbora unije, ki je baza konvencije, posneti, da ni nobenega dvoma, da se bo unija A.F.L. formalno zavzela za predsedniško kandidato demokrata Stevensona.

Unija A.F.L. bo tako preloмила svojo tradicijo, katere je uniji velevala, da prepusti svojemu članstvu svobodno izbiro, za katerega predsedniškega kandidata naj se kdo orientira.

Osrednja točka razprav ostane slej ko prej Taft-Hartleyev zakon, ki je delavstvu krivičen in ki ogroža njegovo gospodarsko varnost in blaginjo.

Ta zakon je izrazito antidelavski, so ga nato sprejele posamezne zvezne države, za njega se še vedno ogrevajo republikanci, za njegovo odpravo pa so demokratje na čelu s Stevensonom.

Ameriško delavstvo mora ohraniti, kar si je priborilo v preteklih borbah in mora gledati na svojo bodočnost. Za vse to pa mu služi edino sredstvo—politična razgibanost. Delavstvo mora izvrševati svojo najvišjo pravico—pravo volitve in se mora udeležiti vseh volitev za vse predlagane kandidate.

Unija A.F.L. povdarja nadalje, da ima organiziranih v svoji zvezi čez osem milijonov ameriških strokovnih delavcev. V njej pa je vključenih sto močnih podrejenih uni.

Povdarek je na volilni dolžnosti, s tem pa tudi na dolžnosti, da se vsakdo, ki je volilno upravičen, pravočasno registrira.

Kot že javljeno, bo na zasedanju unije A.F.L. nastopil demokratski kandidat Stevenson v ponedeljek 22. septembra.

Krožek št. 2 Prog. Slov.

Članice krožka št. 2 Progressivnih Slovencev so vabljeni, da se udeležijo redne seje v sredo zvečer ob 7.30 uri v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Ukrepalo se bo o raznih zadevah, zato se prosimo čimvečje udeležbe.

ZAPADNA EVROPA V DEPRESIJI?

NEW YORK, 15. septembra—Gospodarska komisija za Evropo, ki deluje v okviru Združenih narodov, je izdala poročilo o standardu življenja in o vobčem gospodarskem položaju zapadne Evrope.

To poročilo ni rožnato. Naprotno pravi, da je zasedanje evropskega časa trdilo, da naslika položaj v lepši luči, to pa zopet z namenom, da vzpodbode državljane teh držav k večji gospodarski delavnosti. Toda dejstva govori drugače.

Poročilo trdi, da prebivalci zapadne Evrope manj jedo, manj pijejo, manj kadijo, manj potujejo, se manj zabavajo, kupujejo manj oblek in gospodinjskih potrebščin kot pa je to bil še slučaj v letu 1951.

Mrtvilo je bilo opaziti skoraj v vsaki gospodarski panogi. Nezaposlenost je narasla, produkcija sama se je zmanjšala, razen v premogu in v jeklu. Ti dve

Truman bo šel v zgodbino

WASHINGTON, 15. septembra—Ni odvisno od vprašanja, ali je kdo za Trumana, ali proti njemu, kadar se presoja delo predsednika Trumana. Truman je imel kot ameriški predsednik nalogo, da se je moral odločiti v življensko važnih vprašanjih in se dajo v tem pogledu z njim primerjati le Washington, Lincoln, Franklin Roosevelt in morda Wilson. Te važne odločitve, ki so naravnost spreminjale tok zgodovine, so bile: Truman se je odločil in tudi odredil, da se odvzame prva atomska bomba. Bilo je na Japonskem in Japonska se je brezpogojno predala. Truman je začel s programom ameriške pomoči zapadni Evropi in je tako preprečil, da te države niso prišle v oblast komunistov. Truman je očel severno Atlantskega pakta, s katerim se je prvič v zgodovini Amerika obvezala, da brani Evropo. Truman se je odločil za vojaški nastop na Koreji.

Ameriški vojaki naj volijo

WASHINGTON, 15. septembra—Da se da Amerikancem pod orožjem možnost, da se udeležijo letošnjih volitev, je vojaška uprava razposlala posebne dopisnice, katere naj dobi v roke vsak vojak volilni upravičenec, da bo lahko volil potom dopisnice dne 4. novembra.

Pod orožjem je trenutno 3.500.000 vojakov, med temi je volilnih upravičencev okrog 2.500.000.

Leta 1944 se je med vojaki udeležilo komaj 30% volitev. Odstotek civilnega prebivalstva je bil takrat 58%.

gospodarski panogi ste edini svetli točki zapadne evropskega gospodarskega življenja. Življenski standard se znižuje in se opazajo vsi znaki depresije, čeprav se depresija bliža le polagoma. Posebno je padla tekstilna industrija. Tudi industrija televizije ni zajela tistega obsega, kot ga je pričakovala predvsem Velika Britanija.

Produkcija v Veliki Britaniji, kakor tudi drugod v zapadni Evropi, je v letu 1952 bila najmanj za en odstotek nižja kot pa v letu 1951, v nekaterih državah celo pet oziroma sedem odstotkov.

Značilna je trditev tega poročila, da se je produkcija sama na sebi v državah izza železne zaveze dvignila za 20%. Toda življenski standard se je istočasno zmanjšal. Vključ vsem naporom pa v teh državah ne morejo odstraniti pomanjkanje skoro v vseh industrijskih področjih.

KDAJ SE BODO ZNIŽALI DAVKI?

Finančni strokovnjaki predočujejo porast ameriških davkov s tole nazorno sliko: Danes plačuje Amerikane 30% več davka, kakor ga je plačeval v prvih dneh zadnje svetovne vojne.

Od vsakega zasluženega dohodka pride en dolar za davek od vsakih treh dolarjev.

Začetkom tega stoletja je federalna vlada pobrala \$3.88 na glavo vsakega Amerikanca brez ozira na spol in starost.

V prvi svetovni vojni pa je vsak Amerikane plačal že \$50, v drugi svetovni vojni že \$313 in sedaj plačuje že \$472 federalnih davkov.

Ali zmaga Stevenson, ali Eisenhower, davek se bo moral znižati.

Ti strokovnjaki kažejo na naš obrambni proračun. Ameriška obramba bo končana postopoma v letih 1953, 1954 in 1955 in bo v drugi polovici 1953 nujno sledilo postopno znižanje davkov.

"Tatove izpuščajo— tatiče obešajo"

BRUSSEL, Belgija, 15. septembra—Mesto je bilo priča svojevrstni paradi, katero je vodilo petero kompletnih godb. Množica kakih 20.000 mož in žena je korakala po ulicah. Mnogi med njimi so imeli na sebi raztrgana oblačila kot najbolj zgovoren dokaz njihovega življenja v koncentracijskih taboriščih med vojno.

Manifestantje so nosili napise kot: "Naši junaki so mrtvi, njihovi krvniki pa so svobodni!"

Manifestacija je bila prirejena kot protest zoper belgijsko vlado, ki postopa preveč "z rožavostjo" zoper bivše belgijsko-nemške vojne kolaboracioniste.

Letna seja

Članice društva Waterloo Grove, št. 110 WC so prošene, da se v polnem številu udeležijo letne seje v sredo ob 7.30 uri zvečer v navadnih prostorih Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Na dnevnem redu bodo volitve odborov. Po seji se servira okrepčila.

Zanimive brošure

Mr. Marian Mihaljevich, ki vodi potniško agencijo Mihaljevich Bros. na 6420 St. Clair Ave., sporoča, da ima na rokah večje število raznih brošur, tikajočih se Jugoslavije, njenih lepih mest in letovišč. Brošure so v angleščini.

Vile rojenice so se snoči zglašile pri družini Mr. in Mrs. Stanley Ivančič, 12524 Woodside Ave., in jima pustile v spomin krepkega sinčka, ki bo delal družbo sestrici. Mati, katere dekleško ime je bilo Jeanne Schweitzer, in dete se dobro počutita v Glenville bolnišnici. Tako sta postala Mr. in Mrs. Frank Ivančič iz 1241 E. 61 St. zopet stari očci in stara mama. Čestitamo!

"Ukrenite nekaj, da ne bo vse prepozno!" Resolucija vseindijske stranke

KAKO PA GLEDATA MOSKVA IN WASHINGTON NA POLOŽAJ

NEW DELHI, Indija, 15. septembra—Politični odbor vseindijske stranke, kateremu odboru, kakor tudi stranki načeljuje predsednik indijske federalne vlade Nehru, je sprejel zgodovinsko resolucijo kot apel na svetovne velesile, "da nemudoma nekaj podvzamejo, da se rešijo glavna vprašanja današnjih dni. Velesile, ki so in ostanejo odgovorne za današnji svetovni položaj, morajo gledati v oči današnjemu stanju v svetu, ki je poln strahu in napetosti in morajo to stanje odpraviti."

Kakor znano se nahaja v britanskem dominjonu Južne Afrike nekaj sto tisoč Indijcev in se je za usodo teh sonarodnjakov zanimal tudi indijski voditelj pokojni Gandhi. Enako njegov sin. Znano je pa tudi, da je južno afriški nacist Malan začel v tem dominjonu z izrazito rasno—nacistično politiko, ki grobo krši vse principe ustanovne listine Združenih narodov, se barbarsko poslužuje metod in zatiranja, kar vse skupaj ne podpira stremljenj po svetovnem miru. Z rasnimi zakoni Malana so prizadeti poleg belokožcev nedomačinov tudi Indijci, ki so v Južni Afriki zaposleni večinoma kot delavci.

Ali so Združeni narodi brez moči?

Resolucija, katero je podpiral predvsem predsednik Nehru, opozarja Združene narode, da je bila ta ustanova poklicana v namenu, da se ohrani mir, da se prepreči vojna, da se ta organizacija posveti raznim drugim svetovnim vprašanjem, ki so peklom za vsa ljudstva, katere pa je rešiti. Če se ne bo našel izhod iz današnje slepe ulice, potem so v nevarnosti osnovni principi, na katerih je ustanovljena in zgrajena organizacija Združenih narodov.

Kaj je s Korejo in
Daljnji vzhodom?

"Poskusiti je vse, da pride na Korejo do premirja in da se najde pot, kako rešiti sporna vprašanja Daljnega vzhoda," pravi resolucija.

(Indija je v vojni na Koreji udeležena le z zdravstveno pomočjo. Teh svojih oddelkov, tako trdi ista resolucija, ne bo Indija ne odpoklicala, ne jih zamenjala, dokler se položaj na Koreji dokončno ne razčisti.)

Indijski levičarji se pripravljajo na komunistično mirovno konferenco, ki se bo to pot vršila v Pekingju na celinski Kitajski in ki se bo začela dne 26. septembra.

DOVOLJ JE NEUMNEGA PLESA

MEXICO CITY, 15. septembra—V mestu se je priredila plesna prireditev nesramna in nemoralna.

Nagrado \$5.000 je policija razdelila med osem parov, šest od njih še aktivnih, dva para pa sta morala vsled utrujenosti odnehati le nekaj minut, predno se plesalce razgnala. Policija trdi, da mora paziti na zdravje, pa

tudi na pritožbe, ki so veljale plesalcem, da je vsa ta plesna prireditev nesramna in nemoralna.

Vmes je posegla policija, ki je plesalce razgnala. Policija trdi, da mora paziti na zdravje, pa tudi na pritožbe, ki so veljale plesalcem, da je vsa ta plesna prireditev nesramna in nemoralna.

REGISTRACIJA ZA VOLITVE

Vsi oni državljani in državljanke, ki se morajo registrirati predno morejo voliti pri prihodnjih novembrskih volitvah, se lahko danes registrirajo v svojih vajah na mestih, kjer se voli.

Registracija je v teku od 10. zjutraj do 2. popoldne ter od 4. popoldne do 9. zvečer.

Samo do 24. sept. bo čas za registracijo—toda če se danes ne registrirajo na volilnih mestih v vaših vajah, boste morali iti na volilni urad, 1000 Superior Ave.

obsojena na pogin. S to sovjetsko dvoličnostjo, katero opazujemo na vsakem koraku, pa ni mogoče resno razpravljati.

Zopet—

bakteriološka vojna

PEKING, 15. septembra—Komunistični radio v Pekingju je v času, ko se muči kitajska delegacija na čelu s predsednikom vlade v Moskvi in ko obe delegaciji na Koreji ne morete z mirnimi pogajanjmi naprej, začela z novimi obtožbami, da Amerika vodi na Koreji in v severni Kitajski bakteriološko—zastrupljeno vojno.

Radio trdi, da je internacionalna komisija, v kateri je bil en Sved, en Francoz, en Britanec, en Italijan, eden iz Brazilije in en Rus, sicer vsi znanstveniki in strokovnjaki v kemiji, ugotovila, da Amerikanci vodijo v severni Kitajski in na Koreji zastrupljeno vojno. Komisija je po zahtevu tega radia študirala položaj na licu mesta polna dva meseca, je izdala poročilo, ki vsebuje 300.000 besed in v katerem poročilo da so tudi pričevanja ameriških vojakov—vojnih ujetnikov, ki da so priznali, da so odrgli bombe, ki so vsebovale zastrupljene snovi.

Washington zanika obtožbe

WASHINGTON, 16. septembra—Državno tajništvo je označilo obtožbe radia v Pekingju kot komunistične izmišljotine. Bakteriološke—zastrupljene vojne ni. Komunisti so si sami izbrali svoje ljudi, ki naj potem potrdijo kot znanstveniki, kar komunisti že v naprej hočejo.

VOJNE NA KOREJI NI PODCENJEVATI

SEOUL, Koreja, 15. septembra—Deset članov ameriškega odbora za vojaško službo ameriške spodne zbornice, je bilo na Koreji radi študija položaja. Demokrat Clark Fischer je ob slovesu poslal poveljniku Van Fleetu, ki načeljuje kopni vojski, pa tudi osmi ameriški armadi, ki nosi vso pezo kopnih operacij, pismo, v katerem trdi, da je voveževanje na Koreji napravilo na vso delegacijo najgloblji vtis. Torej vojna na Koreji se ne sme podcenjevati. Poslanec Fischer zagotavlja generala Van Fleeta, da se vsi člani komisije kot en moč strinjajo s taktiko ter vojnimi operacijami sploh, z njim generalom Van Fleetom.

Na dopustu

Na 30-dnevni dopust je prišel Lt. Stanley W. Jansa, sin poznanih Mr. in Mrs. Anton Jansa, ki vodita gostilno na 13001 St. Clair Ave. Prišel je z vojaškega taborišča Camp Carson, Colo., kjer je bil nastanjen, toda po dopustu bo premeščen v službo preko morja. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu, mi mu pa želimo obilo zabave med domačimi.

Direktorij AJC

Jutri zvečer ob 7.30 uri se vrši seja direktorija Ameriško-jugoslovanskega centra na Recher Ave. Vabi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo, ker je več važnih stvari za rešiti.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalecu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

GOVERNER FRANK LAUSCHE

(2)

Rabili smo izraz "poglarar—governor države Ohio." Da nas ne bo kdo lovil za jezik in da ne bi vzbudili napačnih predstav, naj pojasnimo kar je važno tudi za splošnost. Združene države severne Amerike sestavlja 48 "držav." Te "države" pa niso države v pravem pomenu besede, marveč je izraz le še zgodovinskega pomena—nekak zgodovinski ostanek. Čim so namreč te države, ki so bile svoječasno resnično prave samostojne države pristopile k ameriški zvezi, so se odrekle svoji državni samostojnosti, ali kakor pravimo, suverenosti in imamo v Ameriki samo eno pravo državo—Združene države severne Amerike. Če beremo v angleških listih glagole, ki so v zvezi z "United States of America," opazimo, da sledi glagol v ednini, in ne v množini, čeprav pravimo Združene države severne Amerike, torej gre za subjekt v množini. Dokaz, da je samo ob sebi umevno in da živi to prepričanje tudi v ameriškem ljudstvu, da v Ameriki ni več držav v pravem pomenu te besede, marveč, da gre le za ENO državo.

Governor Lausche torej ni samostojen državni poglarar, marveč načeljuje neki gotovi upravni enoti, da upravlja gotovo pokrajino—Ohio. Že beseda governor sama ne pomeni nobene samostojnosti, marveč nasprotno odvisnost navzgor. Governor Lausche torej ni kaka vsemočna oseba, marveč podrejena nadzorstvu.

Povdarili smo že, da je beseda država za te governije, kakor bi rekli pravilno, konkretno Ohio, vlada v domačem območju po vzgledu sedanje centralne oblasti kakor na primer centralnega kongresa v Washingtonu. Pravzaprav je Washington moral svoje vladanje posneti po vladanju takratnih posameznih samostojnih držav. Kakor ima Amerika s središčem v Washingtonu svojega ameriškega predsednika, tako imajo njeni sestavni deli "države" svojega governorja. Kakor je centralni ameriški kongres sestavljen iz dveh teles—senata in spodnje zbornice, tako imajo razne pokrajine—države—senat in spodnjo zbornico. Kakor je ameriški predsednik odvisen od kongresa ali ta odobri predložene zakone in predloge, tako je vsakokratni governor odvisen od razpoloženja, ki vlada v njegovem senatu in v njegovi spodnji zbornici. Kratkoterminalno—od večine teh narodnih predstavnikov!

Življenska pot governorja Franka Lauscheja je bila svojevrstna. Svojevrsna je tudi ostala. V Clevelandu se udeležuje kot sodnik in postane kmalu splošno znan kot dober objektivni sodnik. Če tudi je v anglosaksonskem svetu iz zgodovinske tradicije in po veljavi osebnost sodnika visokega socialnega položaja in cenjena osebnost, so vendar Clevelandčani kmalu spoznali, da je bolje, da se Lausche iznebi sodnijskih aktov, razprav in sodb in da gre na mesto, ki je Clevelandčanom bolj skupno, bolj vidno in v praktičnem življenju bolj odločilno—na mesto župana Clevelanda.

Frank Lausche je postal clevelandski župan. Zopet gre glas o Franku Lauschetu izven Clevelanda in se postavi zahteva, naj se da njegovim sposobnostim širše polje upravnega udeleževanja. Župan Frank Lausche postane governor Ohio, Cleveland zamenja s Columbusom. Frank Lausche je nedvojbeno izrazita demokratska narava in governor Adlai Stevenson ni zgrešil cilja, ko ga je imenoval sposobnega, progresivnega ameriškega governorja. Lauscheja je volil narod, volilo ga je ljudstvo. Le tako je razumeti dejstvo, da Frank Lausche uspešno vzdrži v sredi njegovih sodelavcev, bodisi v upravi, bodisi v obeh zakonodajnih telesih v Columbusu. V spodnji zbornici v Columbusu ima 91 republikancev in 36 demokratov. V senatu ima sedem demokratov in 26 republikancev. Vključ republikanski večini, governor Frank Lausche uspešno in srečno krmari ohijško državno barko.

Povdarili smo že sestavo ohijjskega prebivalstva. Gre za farmerje, ki so sicer v manjšini, a jim je treba posvetiti potrebno skrb. Gre za milijon industrijsko produkcijskega delavstva, ki nedvojbeno važno odloča, predvsem pri volitvah. Gre za industrijski svet, za podjetnike, za srednji stan, razne privatne poklice, katerim je posvetil pažnjo. Končno gre za usodo osem milijonov Ohijcev.

Amerika ni nikaka strogo razredna država, niti nima stremiljenj po razrednosti, zato je tudi politične odgoj, osebno gledanje ameriškega delavstva vseh strok nekaj povsem drugega kot na primer evropsko. Frank Lausche se teh dejstev globoko zaveda.

Lojze Čampa

Urednikova pošta

Koncert in opereta zbora Zarja

CLEVELAND, Ohio—Pikniška sezona je minila in sedaj bomo spet pričeli z našimi kulturnimi prireditvami, s koncerti, igrami itd. Enega prvih koncertov priredi pevski zbor Zarja v nedeljo, 12. oktobra v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. ob 4. uri popoldne. Morda se vam bo čudno zdelo, da Zarja prireja letos tako zgodnji jesenski koncert, kajti običajno se vrši na Zahvalni dan. Vzrok temu je, ker smo imeli spomladanski koncert že v februarju in pa tudi naš večni popotnik Jankovič nam je tako priporočal. Povedal je, da je imel zmeraj težave za prodajati vstopnice za Zahvalni dan, ker so naši običajni posetniki imeli svoje goste ali pa bili povabljeni na "purana" in niso se mogli udeležiti koncerta Zarje.

Letos pa upamo, da ne bo nobene ovire v tem oziru, Jankovič pa naj pojde med nje in prodaja vstopnice, tako da bo dvorana polna.

Pevci in pevke Zarje se prav pridno pripravljajo za ta koncert in skušali bodo podati izvrsten program, da bodo nudili posetnikom čim več duševnega užitka. Proizvajali bodo različne lepe pesmi, med katerimi bo tudi nekaj novih in povrh pa bodo podali opereto, ki se imenuje "Rose of Auvergne" in bo igrana v angleškem jeziku, da bodo imeli priliko jo razumeti tukaj rojeni stariši in mladi. Bolj obširno o tem programu bo poročano pozneje, ko bo program vreden.

Vstopnice so že v predprodaji in jih lahko dobite pri pevcih in pevkah Zarje, v Slovenskem narodnem domu in gotovo jih ima tudi Joe F. Durn na Waterloo Rd. v trgovini. Stanejo pa samo \$1, kar je dovolj nizka cena za te čase.

To je nekaj uvod h koncertu Zarje in sedaj si pa zabeležite datum—nedeljo, 12. oktobra v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clairju. Pevci in pevke Zarje se veliko trudijo, žrtvujejo svoj čas in denar in ravno tako tudi drugi, ki delujejo na kulturnem polju za povzdigo naroda. Zato je tudi naša dolžnost, da jih podpiramo.

John Krebel.

AMERIŠKO POLITIČNO GIBANJE

WASHINGTON, 15. septembra—Danes je odšel na agitacijsko potovanje republikanec Eisenhower in bo ostal na agitaciji 12 dni.

Eisenhower se je izrekel prav kot pravi republikanec, da je zoper socializacijo v medicini.

Iz Springfielda se poroča, da bo governor Stevenson posvetil prve dni tega tedna državnim poslom Illinoisa. Prihodnji ponedeljek, 22. septembra, bo govoril na konvenciji unije AFL v New Yorku.

Franklin Roosevelt ml. je najavil, da bo odšel s tem tednom na agitacijo za Stevensona in bo govoril v sedmih državah.

Tudi vdova Eleanor Roosevelt bo odšla v volilno borbo za Stevensona, kadar bo smatrala, da je čas zanjo najbolj prikladen.

13 LETNI ŠOFER ...

LYON, Francija, 15. septembra—Na tujakšnjem opazovalnem oddelku mestne bolnice se je nahajal tudi 13 letni deček. Zdravil se je radi živčne razruvanosti. Deček je pobegnil iz bolniške sobe, se odpeljal na avtomobilu, ki je bil last zdravnika, oddrvel skozi glavna vrata bolnice na prosto in takoj povozil pet ljudi.

ZAHVALA

Spodaj podpisana se želim iskreno zahvaliti prijateljem za prijetno presenečenje (surprise party), ki so ga nama priredili 24. avgusta za najino 25-letnico skupnega zakonskega življenja. Priredili so nama na farmi Mr. in Mrs. Makovec v Geneva, Ohio.

Bilo je res presenečenje, ker se nama ni niti sanjalo, da bo prišlo do tega. Našo zahvalo naj sprejmejo sledeči prijatelji:

Mr. in Mrs. Mike Basko, Mr. in Mrs. Frank Milavec, Mr. in Mrs. Anton Obreza, Mr. in Mrs. Frank Obreza, Mr. in Mrs. Frank Kotula, Mr. in Mrs. Frank Kravetz, Mr. in Mrs. Frank Kavčić, Mr. in Mrs. Anton Stare, Mr. in Mrs. Frank Smrdel in hčerka Jennie, Mr. in Mrs. Louis Sadar, Mr. in Mrs. James Slabe, Mr. in Mrs. Val. Koci, Mr. in Mrs. Joseph Trebec, Mr. in Mrs. Michael Repič, Mr. in Mrs. John Copić, Mr. in Mrs. Andrew Hovevar, Mr. in Mrs. John Zust, Mr. in Mrs. Anton Srebot, Mr. in Mrs. Joseph Makovec, Mr. in Mrs. Frank Majcen, Mr. in Mrs. Frank Fatur, Mrs. Antonia Stradiot, Mrs. Inez Poch, Mr. Joseph Mahne.

Hvala Mrs. Stare, Mrs. Obreza in Mrs. Erna Kotula, ki so se trudile in započele celo stvar.

Našo zahvalo naj sprejme Louis Sadar, ki je igral tako lepe valčke in polke, da je spravil vse v dobro voljo. Prav posebno zahvalo naj sprejmeta Joseph in Fannie Makovec za tako izborno pripravljeno jedila in Mrs. Rupnik ter Mrs. Basko, ki so pomagale.

Ponovna hvala vsem za vse. V enakih slučajih pa se bova radevolje odzvala.

Sprejmite vsi iskrene pozdrave!

Mr. in Mrs. Louis Krainz,
19151 Monterey Ave.

Veselica z banketom

MAPLE HEIGHTS, Ohio—Sporočam vsem direktorjem in prijateljem na Maple Heights, Ohio, da se veselica z banketom vrši v soboto, 27. septembra in ne v nedeljo, kakor je bilo prvotno namenjeno. Premembo se je moralo napraviti vsled važnega razloga.

Torej, ne pozabite, pridite vsi v soboto, 27. septembra na banket v Slovenski narodni dom na 5050 Stanley Ave., Maple Heights, Ohio. Na vspredu bo tudi petje, prosta zabava in ples.

Vabi in se priporoča za veliko udeležbo

Ludwig Vrček, direktor.

ICE CAPEDES

V clevelandski areni se od 26. septembra do 12. oktobra vršijo zanimive predstave na ledu. Med številnimi drugimi umetniki na tem polju, bosta nastopila stara znanca Miss Thomas in Mr. Markus v predstavi "Brigadoon".

Predstave se vršijo vsak večer ter na soboto in nedeljo popoldne.

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

CUCAMONGA

Čudna je ta beseda in sam ne vem, odkod prihaja. Najbrže bo indijanskega izvora. Prvič, ko sem jo slišal, sem jo potihoma ponavljal, da se me neke prime. Zakaj kratek opis tega kraja me je prepričal, da nisem tako daleč od kraja, koder živi največ naših ljudi.

Moj dobri prijatelj in sorodnik Milan, ki me tolikokrat vleče zdaj sem zdaj tje, je hitel pripovedovati:

"Poglejte na levo—zdaj pa na drugo stran." In gledal sem res na obe strani, pogledaval sem naprej in od časa do časa nazaj. Kamorkoli je plaval moje oko, povsod sama vinska trta.

"Pravijo, da ima ta kraj največje vinograde na svetu," je nadaljeval. "Slišal sem enkrat, da je v tem kraju okrog šest sto tisoč akrov posvečenih vinski trti."

Nepozabljiv pogled. Kakor daleč so segale oči, vsepovsod sama trta. In kakšna lega. Sama ravnina milje in milje daleč. Ob severni strani pa velikansko gorovje, tu in tam še vrhovi z belimi kapami, dasi je bil mesec junij. Vsakotoliko pridemo do kakšnega mesta ali manjšega sela. Vinogradi se malo pretrgajo, a takoj za selom se strnejo in nadaljujejo.

Ali se boste čudili, da sem si želel zapomniti ta kraj, ki se mi je zdel tako nekaj domačega, a vendar tako veličastnega. V spomin so mi prišle razglednice, ki sem jih pretečena leta dobival iz Kalifornije od znanih in neznanih prijateljev. Neverjetno so se mi zdele, ker so bile tako nenaravne. Vinogradi, vrtni z limoni in oranžami, ene zoreče, na drugih vejah pa novo cvetje. Tam zadej pa velikanske gore, koder se umakne mraz le za kak mesec ali dva v letu. Zdaj pa vidim vse pred sabo. Ne samo, da je v resnici tako, kakor je bilo naslikano. Vse še desetkrat, stokrat lepši.

Od tedaj sem se že večkrat peljal tam mimo. Zakaj med vinogradi teko ceste, železnice in zopet ceste na vzhod—edini prelaz, koder prehaja vse. To je sicer velike važnosti, a ne tako, kakor dejstvo, da je med temi vinogradi naša največja in najbolj kompaktna naselbina Fontana.

Omenil sem jo že v enem prejšnjih spisov in še pride na vrsto. Gotovo zasluži posebno glavo in vsaj en članek, če jo hočem dostojno in vredno predstaviti naši javnosti.

Toda danes moram ostati nekoliko pri Cucamongi, ker so vinogradi oživil, ne moreče tako, kakor v starem kraju vinske gorice, a vendar veliko bolj kakor po navadi. Med trtami se giblje polno ljudi. Tisti teden po delavskem prazniku se ne odpirajo samo šole, pač pa začenja praznik, katerega se veselo v starem kraju vse leto. Praznik obiranja vinskih trt, praznik grozdja in mošta. Tukaj v Ameriki lahko natančno preračunajo, kdaj bodo obirali. Mislim seveda na južno Kalifornijo, koder je sonce vsak dan na nebu od marca do decembra. Niti kaplje dežja, torej ne more biti tudi toče. Vse dozoreva v popolnosti, najbolj pa vinska trta. Začenja torej ponedeljek po delavskem prazniku in nadaljujejo nekako dva meseca. Če gre vse po sreči, je veliko delo opravljeno o vseh svetih ali kakor pravijo bolj prozaično v Ameriki—do 1. novembra.

Vinogradi so v Kaliforniji precej različni od starokrajških. Tam je vse na prisilnih holmih in gričih, da vjame kar največ sonca. Tukaj je vse v ravnini. Tam so brajde, koder pleza trta in pušča za sabo lepe grozde, kadar vse srečno poteče. Tukaj ni nobenega koka nikjer. Vse trte stoje same brez vsake opore. Debla sežejo primeroma do

pasa, od tam pa gredo veje in veje na vse strani kar mogoče na gosto. Ne zrastejo več kakor tri ali štiri čevlje dolge, tako goste. Grozdje visi na teh vejah bolj proti deblu kakor proti koncu. Tako drže male veje velike in številne grozde. Kdo si je izmislil ta način vinograde, ne vem. Ampak bil je dokaj praktičen, ki si je res znal pomagati. Zakaj vse delo pri trti se opravi kar stoje in človek doseže vse. Trto obrežejo zgodaj na pomlad, v teh krajih februarja meseca. Delo je izredno lahko, ker je vse tako urejeno, da dosežeš na vse strani z rokami. Jeseni je zopet vse pri rokah. S krivimi noži dosežejo vsak grozd in obiranje gre hitro, da se človek čudi.

Druga posebnost ameriških vinogradov je ta, da jih lastujejo bogate korporacije in ne mali ljudje, kakor v starem kraju. V Cucamongi je okoli trideset korporacij, ki imajo povprečno vsaka po dvajset tisoč akrov vinograde. Največji med njimi je Garrett & Co., o katerem pravijo, da ima sploh največji vinograd na celim svetu. Kaj se pravi velik vinograd, boste lahko presodili, če vam povem o njivi, ki je petdeset milj dolga in deset milj široka. Če bi hotel človek ta vinograd prehoditi, bi mu vzelo dva dni po dolgem in nad tri ure po čez.

Koliko pa pridelajo na takem vinogradu? Ej, brate, tega je dosti. Sreča je, da se v naši stari domovini toliko ne pridelava, ker bi ne bilo sicer nikogar treznega od ene trgatve do druge. Tukaj pridelajo letno nad deset milijonov galonov vina vseh mogočih vrst. Sade največ trte sledijo vrste—imenovati jih moram po angleškem, ker ne vem za slovenska imena—claret, sherry, sauternes, Burgundy, muscatel in Tokay. Kakor vidim, ni čvika med njimi. Poleg vina, pošiljajo letno do stotisoč ton grozdja po naših mestih in nekaj ga tudi izvozijo na Hawaii in Puerto Rico. Koliko dobe primeroma za to vino? Tako okoli sedem in pol milijona dolarjev, kar bi bilo, preračunano na dinarje po 300 za dolar, toliko, da bi moral človek najeti nekdanji tržaški "Gemischter," če bi ga hotel transportirati v drugi kraj.

Ja, kdo pa dela na tako veliki njivi?—Ljudje in stroji—rednih poljskih delavcev v za tak vinograd je stalno pet sto. Ob času trgatve pa jih najamejo še drugih pet sto—to je pa že toliko ljudi, kolikor jih premore država Luxemburg, ki ima pri Združenih narodih toliko besede, kakor naša Amerika.

Kaj pa zaslužek? Nič ne gre na dan ali na uro, ker bi utegnili pasti par ducatov ljudi pod trto in trdno zaspali. Zakaj dnevi so vroči v Cucamongi. Navadno nad sto stopinj. Zemlja razgreta in zdrobljena. Prijema se potnega života in golih nog, da si kakor na žerjavici. Previdna kompanija—seveda, zase—plača, kolikor kdo nabere. Pravijo, da hudo spretni delavci naberejo dve toni na dan—to je štiri tisoč funtov ali okrog dva tisoč kilogramov. Moram povedati v obeh težah, da se ne bo komu v starem kraju preveč golcalo po Ameriki, ko bo prebral in presodil, kaj tukaj stori en človek v teku enega dne. Kdor je tako srečen ali če hočemo—tako požrešen in zraven tako neumen, da natrga dve toni, dobi za to, reči in beri—deset dolarjev na dan.

Kje ta vina hranijo? Rekli so mi ljudje, ki so delj časa tukaj, da imajo te velikanske korporacije v gorah v živo skalo vsekane kleti, koder bi se lahko skrila nekdanja kraljevina Črna gora. Koliko je resnice na tem, tega ne vem, zakaj povedali so mi to ljudje, ki žive tukaj v bližini in nisem mogel takoj presoditi, v koliki meri jih drži vino.

Ker je staro vino jako oblačano, je prav, da se ustavi na Foothill Blvd. in Vineyards, koder boste našli napis—če ga ne bo preveč pod kap—pravim—napis, ki pravi: "California's Oldest Winery." Ampak starost je v Ameriki relativna, zakaj drugi napis pove sledeče: "Cucamonga Winery, established by Tibureio Tapia to whom the Cucamonga Rancho was granted March 3, 1839 by Gov. Juan B. Tista Alvarado of Mexico."

Tukaj se pa človeku izgubi interes za velikanske vinograde in na misel mi pride nekaj drugega. Tako pobožne obrazložitve, če pridemo kam, kadar razprava, katera država je komu kaj vzela. Človek bi mislil, da mammo niti ene pike napačne, pa mi kar pred nami znamenje, ki meni nič tebi nič pravi, da je bila ta, baže od začetka sveta v naši oblasti izkazana Kalifornija leta 1839—to je takorekoč tisoč let—še v oblasti sosedne Mexika.

"Zdaj je pa čas, da nehaš kaj vsak dan slišati, da je sveta voda zadeva vsakega človeka. Torej tudi tvoja." Tako mi pravi notranji glas, s katerim se vsakrat kregam in če v boju z njim zmagam, vlečem vselej "ta krivko."

Ameriške zračne baze v Jugoslaviji

BEograd, 15. septembra—Ameriški admiral Cassady in maršal Tito sta se sestala v ameriški letalonosilki Coral Sea, ki je v jadranskih vodah, in se razgovarjala o ameriških letalskih bazah v Jugoslaviji. To je talske baze naj bi služile Amerikancem kot vojna oporišča za akcije proti jugoslovanskim silam, če bi Rusija padla Jugoslavijo.

VREDNOST TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

WASHINGTON, 16. septembra—Danes se je nadaljeval pred posebnim odborom spodnje zbornice zasliševanje predstavnikov televizije in občinstva o porabi tožbi poslanca Gathingsa, da krata iz Arkansasa, ki je trdil, da televizijski prenosi tisti, ki se slabo vplivajo na ameriško mladino.

MESTO KNJIGE—LOV NA KOBILICE

MANILA, 15. septembra—centralnem področju filipinskih otokov, zlasti pa v provinci Masbate pričakujejo v prihodnjih mesecih velike roje koblice. Upravne oblasti so odredile, da naj šolska mladina zapusti šolske klopi in knjige in naj gre na deželo, da pobija koblice.

NOVE HIŠE BREZ KONTROLE

WASHINGTON, 16. septembra—Federalna vlada je ukinitelj gradbene kredite nad novimi hišami. Vse določbe o napladih obrobih plačevanja odpadkov. Stvar prodajalca in kupca je, da, kako se sama med seboj pogodita.

NAZADOVANJE TURISTIČNE NEGA PROMETA V AVSTRIJI

Avstrijski turistični promet letos nazadoval v primeri z letom skim, in to posebno v najhujših razvitih turističnih področjih na Koroškem in Tirolskem, kjer nikoli se ni zgodilo, kar se je zgodilo letos, da so bile v Salzburgu v času festivala praznične hotelske sobe. Tudi v drugih krajih je okoli 60% hotelov bilo sob praznih. V Salzburgu je bila konferenca strokovnjakov, ki so bavijo v vprašanju turizma, in konferenci so ugotovili, da odhajajo zaradi visokih cen v hotelih in penzionih ne samo tujci, temveč tudi domači turisti rajši v manjše obmorske letovišča Jugoslavije in Italije. Notranji minister je izdal pokrajinskim oblastem ukaz, da naj energično posredujejo proti navijanju cen v hotelih in penzionih.

MENIK DRUŠTVENIH URADNIKOV ZA LETO 1952

"Ameriško jugoslovanski center"

na Reher Ave.
Predsednik Tony Vrh; podpredsednik Frank Zagar; tajnik Andrew Ogrin, 18508 Shawnee Ave., KE 1-1107; blagajnik Theodore Kirsher ml., zapisnikarica Gusti Zupanc; nadzorni odbor: John Gerh, predsednik, Leo Bostjančič in John Barkovich; gospodarski odbor: Frank Derdich, predsednik, Frank Tegel in Frank Rupert; publikijski odbor: Frank Rupert, Gusti Zupanc, John A. Fakult, John Zupanc, Robert A. Kastelic in Frances Gorjanc; poslovođa John Zigmam in oskrbnik Louis Mohar.
Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu ob 7.30 uri.

"Cvetiči Noble" št. 450 SNPJ

Predsednik Frank Podboršek, podpredsednik Anton Vrh, tajnik Frank Tegel, 954 E. 239 St. NE 1-4399; blagajnik Justin Maršič, zapisnikarica Mary Dožič; nadzorni odbor: Frank Mihelič, Fred Martin in Andy Jerman; dodatni: John A. Fakult, John Zupanc, Robert A. Kastelic in Frances Gorjanc; poslovođa John Zigmam in oskrbnik Louis Mohar.
Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v dvorani št. 1 SND na St. Clair Ave., ob 7.30 uri.

"Carniola Hive" št. 493 L TM

Bivša predsednica Mary Bolta, predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Christine Glavan, duhovna voditeljica Agnes Zobež, spremljevalka Mary Mahne, vratarica Pauline Zigmam, stražnica Mary Vesel, zapisnikarica in tajnica Julijana odelka Julia Brezovar, 1175 E. 60 St., EN 1-4758, finančnica Paula Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048, nadzornice: Frances Tavar, Jean Paik in Ursula Unetič, zastopnice za Klub društev SND Josephine Stwan in Julia Brezovar.
Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v dvorani št. 1 SND na St. Clair Ave., ob 7.30 uri.

"Cleveland" št. 126 SNPJ

Predsednik Louis Srdel, podpredsednik Edward Branisel, tajnik John J. Gabrenja, 22100 Ivan Ave., NE 1-6268; blagajnik Frank Yakob, ml., zapisnikarica Blaz Novak, rečnik John Pirc, nadzorniki: Anthony Yurelich, Victor Gruđen, Andrew Curry (Korenčič), ml., tajniki vsi slovenski zdravniki sprejema se članstvo od 16. do 18. leta in otroci od rojstva do 16. Prosta zdravniška preiskava. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu v SDD.

"Collinwood Slovenke"

št. 22 SDZ
Predsednica Fannie Brezovar, 609 E. 232 St.; podpredsednica Rose Kromar, 665 E. 160 St.; tajnica Rose Mickovic, 19612 Cheroke Ave., IV 1-6500; blagajničarka Rose Tomšich, 693 E. 160 St.; zapisnikarica Rose Simenc, 799 E. 160 St.; nadzornice Filomena Sedlar, zastavovodnja Mary Malovich; dodatni: dr. Anthony Skur in dr. Viktor Opaskar.
Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave., v spodnjih prostorih.

"GLASBENA MATICA"

Predsednik Frank Bradach; podpredsednik Edward Kenik; zapisnikarica Mollie Frank; blagajničarka Carolyn Budan; nadzorniki: Alice Somrak, Ernie Zdešar, June Bradach, posredovalni odbor: Frank Bradach, Edward Kenik, Carolyn Budan, Ann Safred, Josephine Petrovič, Josephine Bradach; pevovodja Anton Schubel.
Seje se vršijo vsaki zadnji četrti v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pevske vaje se vršijo vsaki četrti ob 8. uri v sobi št. 2 v SDD.

"Klub društev AJC"

na Reher Ave.
Predsednik Frank Segulin, podpredsednik A. Ogrin, tajnik John Zupanc, 460 E. 270 St., tel. RE 1-2088; blagajnik Frank Tegel, nadzorni odbor: Mary Medvešek, nadzorniki: Mary Dodič, Mary Segulin in Frances Zajec, publikijski odbor: Mary Medvešek, Gusti Zupanc, L. Zgonik, Frances Julijana in M. Dodič.
Seje se vršijo vsaki prvi ponedeljek v mesecu.

"Klub 'Ljubljana'"

Predsednik Ludvik Prosen, podpredsednik Frank Segulin, tajnica Frances Julijana, 832 E. 209 St., KE 1-4025; blagajnik Louis Godec, nadzorni odbor: John Derdich, nadzorniki: John Ludvik, Andrew Gorjanc, John Oshaben, kuharica Frances Gorjanc, stric Joseph Plev, John Starman.
Seje se vršijo vsaki prvi ponedeljek v mesecu.

"Kras" št. 8 SDZ

Predsednik Jerkič, 19071 Naumann Ave., predsednik Stanley Kozelj, ml., 19071 Naumann Ave., podpredsednik Stanley Kozelj, 687 E. 156 St., NE 1-3590; tajnik: Jennie Kapel, 1861 Sagamore Dr., blagajničarka: Jennie Kapel, 1861 Sagamore Dr., zapisnikarica: nadzorniki: Joe Kopore, podpredsednik, Martha Batič in Mary Kopalnik.
Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1.30 uri popoldne v Slov. domu na Holmes Ave.

"Lipa" št. 129 SNPJ

Predsednik, Andy

rica Theresa Gorjanc; nadzornice: Frances Francel, Rose Pavlin in Rose Sanabor; prosvetni odbor: Berntha Dovan, Jennie Princ in Antona Tomle.
Seje se vršijo vsaki prvi četrti v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

"Progressivne Slovenke"

krožek št. 2
Predsednica Cecelia Subel, podpredsednica Frances Legat, tajnica Mary Bozich, 19161 Monterey, IV 1-7074; blagajničarka Marie Zakrajšek, zapisnikarica Rose Retar, nadzornice Jennie Skuk, Helen Mikuš in Rose Fier, za Sans št. 39 Ursula Mulej, Katie Bradáč, nadzorni odbor: Andrew Ogrin, Milan Urbančič in Frank Urbančič; arhivar Joseph Ivančič, pevovodja Anton Schubel.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v dvorani št. 2, SND na St. Clair Ave.

"Progressivne Slovenke"

krožek št. 3
Predsednica Mary Kopal, podpredsednica Mary Lokar, tajnica blagajničarka Mary Ster, 19302 Arrowhead Ave., KE 1-5773; zapisnikarica Gusti Zupanc, nadzornice Frances Gorjanc, Frances Julijana in Anna Nagode.
Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v AJC na Reher Ave.

"Ribnica" št. 12 SDZ

Predsednik Frank Wirant, podpredsednik Anthony Kausek, tajnik Joseph Ban, 1201 E. 168 St., zapisnikarica Andy Sadar, blagajnik Anton Debeljak, nadzorni odbor: Frank Debeljak ml., Frank Lunder in Edward Herbst, za Klub društev SND Frank Debeljak, za Sans št. 39 Joseph Champa; za AJC John Komatar in Frank Virant. V službu bolnišni sporočite pismo tajniku ali pokličite zapisnikarja HE 1-7805.

Seje se vršijo vsaki drugi petek v mesecu ob 7.30 uri zvečer v sobi št. 4, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

"Svoboda" št. 748 SNPJ

Predsednica Antonia Tomle, podpred. Jos. Vesel, tajnica Josephine P. Terbizan, 14707 Hale Ave., LI 1-1464; blagajničarka Josephine Seitz, 16213 Waterloo Rd. Zapisnikarica Leopoldina Vozel, nadzorni odbor: Mary Kafre, Anna Zaic in T. Gorjanc. Zastopnice za ženski odtsek farne SNPJ: Theresa Gorjanc, Antonia Tomle in Josephine Vesel; za Clevelandko federacijo SNPJ: Theresa Gorjanc in Leopoldina Vozel.
Seje se vršijo vsaki drugi petek v mesecu v čitalniški prostorih SDD na Waterloo Rd.

"Slovenske Sokolice"

št. 442 SNPJ
Predsednica Frances Legat, podpredsednica Mary Hrvatin, tajnica Julia Zeronik, 14919 Hale Ave., blagajničarka Ivanka Shiffner, zapisnikarica Cecelia Subel, za Klub društev SND in Sans Mary Somrak, za Federacijo SNPJ Julia Zeronik, za farmaki odbor SNPJ Ivanka Shiffner, nadzornice: Mary Somrak, Slavka Sadecek in Antoinette Vicić.

Seje se vršijo vsaki prvi ponedeljek v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

"Naša zvezda"

Predsednik Andrew Ogrin; podpredsednik Joseph Vitič; tajnica Mary Medvešek, 21141 Goller Ave., tel. IV 1-3822; blagajničarka Frances Julijana; zapisnikarica Frances Modic; nadzorni odbor: Louis Mohar, John Korošec in Frances Gorjanc; arhivarica Mary Medvešek; mošter od Louis Mohar.
Seje se vršijo vsaki prvi petek v mesecu v AJC na Reher Ave.

"Mladinski pevski zbor SDD"

Predsednik John Terlep; podpredsednik Jerry Pike; tajnik Mary Vidrich; blagajnik Katy Arlet, zapisnikarica Jennie Skerl; nadzorniki: Jerry Pike, Jim Kožel, Anna Brenčič.
Seje se vršijo vsaki prvi tork v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

"Na Jutrovem" št. 477 SNPJ

Predsednik Peter Segulin, podpredsednik Anton Traven, tajnik Charles Basa, 10313 Reno Ave., blagajnik Joseph Bartol, zapisnikar Mike Ludvik, nadzorniki: John Samsa, Joseph Rolih in John Lawrenčič. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Slov. del. dvorani na Prince Ave. ob 10. uri zjutraj.

Asesment se pobira vsako prvo nedeljo v mesecu na seji v Slov. del. dvorani na 10814 Prince Ave. ter istotam vsako četrto nedeljo v mesecu od 10. do 12. ure popoldne.

"Napredni Slovenci" št. 5 SDZ

Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048; blagajnik Tom Kraich, zapisnikar Frank A. Turek, nadzorniki: Charles Koman, Frank Stefe in John Nestor.
Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v sobi št. 3, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

"Naprej" št. 5 SNPJ

Predsednik Joseph Skuk; podpredsednik Eddie Mramor; tajnik John Krebel, 6409 St. Clair Ave.; blagajnik Joseph Batis; zapisnikar Felix Strumbel; nadzorniki: Anton Zakrajšek, Anton Mihelič, Andy Turkman. Društveni urad se nahaja zgoraj v starem posloju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.
Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9.30 uri zjutraj v SDD, dvorana št. 1, novo poslopje.

"Pevski zbor 'Jadran'"

Predsednik Louis Srdel; podpredsednik George Marolt; tajnik blagajnik Frank Bittenc, 2004 Nela-wood, E. Cleveland O., LI 1-2102; zapisnikarica Wilma Glazar, arhivarica Florence Unetič, nadzorni odbor: Joe Planine, Tony Prime in Fred Cesnik; pevovodja Vladimir Malečkar, pianist Reginald Resnik.
Vaje se vršijo vsako sredo zvečer ob 8. uri v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

"Krožek št. 1 'Progressivnih Slovenke'"

Predsednica Anna Zajec; podpredsednica Frances Henikman; tajnica in blagajničarka Mary Vidrich, 15718 Greenwood Ave.; zapisnikarica Theresa Gorjanc; nadzornice: Frances Francel, Rose Pavlin in Rose Sanabor; prosvetni odbor: Berntha Dovan, Jennie Princ in Antona Tomle.

Skuk; tajnica Josephine Petrič, 101 E. 225 St., RE 1-6316; blagajničarka Mary Somrak, 996 E. 74 St.; zapisnikarica Albina Bradáč; nadzornice: Albina Bradáč, Josephine Razinger in Elizabeth Belay. Vsi slovenski zdravniki so društveni zdravniki.

Seje se vršijo vsaki drugi četrti v mesecu ob 7.30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

"Pevski zbor 'Slovan'"

Joseph Durjava, predsednik; Joseph Ivančič, podpredsednik; William K. Gabrenja 19711 Mohawk Ave., KE 1-6829; tajnik in blagajnik: Ciril Ozbič, zapisnikar; nadzorni odbor: Andrew Ogrin, Milan Urbančič in Frank Urbančič; arhivar Joseph Ivančič, pevovodja Anton Schubel.

Pevske vaje se vršijo vsaki tork zvečer ob osmih v AJC na Reher Ave. Redne seje se pa vršijo vsaki drugi tork vsakega drugega meseca.

"Washington" št. 32 ZSZ

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednik John Zaic, tajnica in blagajničarka Anna Vadnal, 15815 Arcade Ave., IV 1-3919; zapisnikarica Anna Zaic, nadzorni odbor: Frank Moro, Frank Fende in Mary Božič; zastopnica za Sans št. 48 Mary Božič.

Seje se vršijo vsaki tretji petek v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

"Waterloo Camp" št. 281 WOW

Walter Lampe, predsednik; Anton Novak, podpredsednik; Edward Rozance, 15216 Lucknow Ave., tajnik; Vincenz Godina, blagajnik in zapisnikar; John Rozance, spremljevalec; Peter Bukovnik, bolniški nadzornik; nadzorniki: Frank Stupar, Frank Puskarič, Valentine Malnar.

Seje se vršijo vsaki drugi četrti v mesecu v SDD na Waterloo Rd. Asesment se pobira tudi vsakega 24. v mesecu v SDD, razen če pade na nedeljo ali praznik.

"Zavedni sosede" št. 158 SNPJ

Predsednik Frank Zagar; podpredsednik Frank Mišič; tajnik Charles Zele, 20970 No. Vine St., KE 1-4640; blagajnik: Andrew Ogrin; zapisnikar: John Ludvik; nadzorni odbor: Frank Matko, predsednik, Mary Segulin in Angela Ogrin.

Seje se vršijo vsaki zadnji petek v mesecu ob 8. uri v AJC na Reher Ave.

"Združeni bratje" št. 26 SNPJ

Joseph Godec, predsednik; John Krebel, podpredsednik; Peter Sher, 19302 Arrowhead Ave., KE 1-5773; tajnik, nadzorniki: John Kikol, John Zaman, John Krebel; John Bohine, zapisnikar.

Seje se vršijo vsako prvo soboto v mesecu ob 7. uri zvečer v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

"Ženski odtsek farne SNPJ"

Predsednica Antonia Tomle, podpredsednica Frances Henikman, tajnica in blagajničarka Mary Zaman, 484 E. 149 St., IV 1-4871; zapisnikarica Victoria Poljšak, nadzornice: Jennie Gerchman, Jennie Leskovec in Frances Zorman.

Seje se vršijo vsaki zadnji četrti v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd. ob 7.30 uri zvečer.

Otvoritev nove podružnice YMCA v naselbinu

Prošlo nedeljo se je uradno otvorilo novo podružnico YMCA organizacije, ki se nahaja v neposredni bližini slovenske naselbine, na 1148 Addison Rd. To bo središče raznih rekreacijskih aktivnosti za prebivalce v takozvanem Norwood okolišu. Poznano bo pod imenom Addison Rd. Branch.

V sredo zvečer se vrši javna plesna veselica, na kateri bo igral Rudy Sindell s svojim orkestrom. Ta orkester tvori po leg Sindella tudi: Walter Flow-ers, Tony May, Edmond Sien-nicki in Jimmy Magyar.

YOU can be the woman of the year
PREPARE FOR NURSING—the most needed profession for women in a National Emergency
Talk to the Director of Nurses at your local hospital, or apply to a college or hospital School of Nursing.

RAZISKOVANJA ŠKOCJANSKIH JAM

Raziskovanja škocjanskih jam so se začela leta 1823 in so trajala do leta 1904, torej 81 let. Glavna jama v škocjanskih jamah je ogromna, do 100 metrov visoka in do 80 metrov široka podzemeljska soteska z navpičnimi stenami. Prostori so tako ogromni, da se dajo le deloma razsvetliti. Tu teče Reka čez 25 vodopadov. Jamarji, ki so tod prodrali s čolni, so morali vodopade mnogokrat obiti visoko v stenah ter čolne nato po vrhovih zopet spuščati do vode. Spotoma so slišali bobnenje prihodnjega, še neznanega vodopada.

Ekspedicije so trajale mnogo-krat nepretrgoma do 48 ur. Ker naraste Reka zelo hitro kakor hudournik, so morali jamarji zelo paziti na vsako naraščanje vode, da jim ta ne zapre povratka. Dne 24. julija 1891 je na primer v nekoliko minutah narasla voda za pet metrov. Ti jamski pionirji so bili pogumni in vztrajni, da jim je bilo v tem tako nevarnem in težkem delu. Jamarji, ki so bili v tisočih domačinov in tujcev lahko obuduje divje lepote škocjanskih jam.

Prvi, ki je razumel turistični pomen škocjanskih jam, je bil delžni svetnik Tominec iz Sežane. Dal je zgraditi iz Matavuna do dna Velike doline prvo turistično stezo. Po njemu se imenuje jama v Veliki dolini (Tominečeva jama). Tu so bila pomembna arheološka izkopavanja, ki so dokazala, da je že pračlovek iskal zavetje v tej jami.

Ivan Svetina, izvedenec za vodnjake iz Trsta, je prvi poskušal slediti podzemeljskemu toku Reke. Dne 14. junija 1840 se je spustil s čolnom po vodi do konca prve dvorane, to je 130 metrov daleč v notranjost. Po njem se imenuje druga dvorana Glavne jame (Svetinova dvorana).

V zvezi s prečim problemom preskrbe Trsta s pitno vodo je dobil dr. A. Schmidt, utemeljitelj speleološke vede, od avstrijskega trgovskega ministrstva nalogo, da razišče podzemeljski tok Reke med Škocjanom in Devinom. Dodelili so mu rudarskega praktika Ivana Rudolfa in pet rudarjev iz Idrije. Raziskovanja so trajala od 20. februarja do 6. marca 1851. Ekspedicija se je dobro opremila s orodjem in s tremi čolni. Skozi sedlo vno vhodno dvorano—Schmidlovo dvorano—so prodrli ti raziskovalci navzdol do Reke in nato s čolni do šestega vodopada, ki jim je zapri nadaljnjo pot.

Da bi premagali to oviro, so skušali obiti vodopad višje v steni; toda med pripravljalnimi deli jim odnesla vse tri čolne s travmami in orodjem vred. Le z veliko težavo so si rešili golo življenje. Po Rudolfu se imenuje prva dvorana Glavne jame ob podzemeljski Reki (Rudolfova dvorana).

Nato so nadaljna raziskovanja v škocjanskih jamah počivala. Konec leta 1884 je dobila primorska sekcija Nemško-avstrijskega planinskega društva v Trstu škocjanske jame v najem proti obveznosti, da jih bo na svoje stroške odprla občinstvu. Do te najemne pogodbe je prišlo predvsem na pobudo vnetih jamarjev rudarskega svetnika A. Hankeja, J. Mariniča in Fr. Mullerja. Ti so se leta 1884 petkrat podali v Glavno jama.

Prodrli so do sedmega vodopada in odkrili pred njim tako imenovano Mullerjevo dvorano. Leta 1885 so prodrli do desetega, naslednje leto do 14., leta 1887 pa do 17. vodopada. Čez kanal pred 16. vodopadom drži sedaj v višini 70 metrov železni most. Kanal in jezerce za tem vodopadom sta dobila ime po Hankeju. Leta 1888 so odkrili isti raziskovalci stransko jama s ponviciami, leta 1890 pa so končno prodrli mimo osem nadaljnjih vodopadov (18. do 25.). do Martelove dvorane in do Mrtvega jezera na koncu Glavne jame.

Izgledalo je, da je s tem Glavna jama že odkrila vse svoje taj-

DELO DOBIJO MOŠKI

DOBRO DELO

Radi bi imeli dvojico—moškega in ženskega, brez otroka, za čuvaja, ženska bi pa čistila pisarne. Imata stanovanje s 4 sobami z gorkoto in razsvetljavo.

Pozive se podnevi pri
ACME IRON & METAL SCRAP CO.
15725 Saranac Rd.
zvečer med 6. in 7. uro pa na
684 E. 160 St.

GRINDERS

Notranje precizno delo
Visoka plača od ure poleg
incentivne plače
48 ur tedensko

Le Roi Co.

Cleveland Rock, Drill Division
12500 Berea Rd.

FORD

MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.

sedaj sprejema na intervju kvalificirane moške za sledeča dela:

FOUNDRY WORKERS

CUTTER GRINDERS

TOOLMAKERS

ELECTRICIANS

MILLWRIGHTS

MACHINE REPAIRMEN

GAS WELDER

HYDRAULIC REPAIRMEN

DIE SETTERS

Sprejemamo aplikacije tudi za moške, ki so zmogni delati na KATEREMKOLI izmed sledečih "toolroom" strojih.

MILLING MACHINES

GRINDERS

LATHES

SHAPERS

Izvršna plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške

Zglasite se osebno sedaj v
PERSONNEL BUILDING na
ENGLE RD. OD BROOKPARK RD.

"OLIVER"

POTREBUJE

IZURJENE

OPERATORJE

ZA

LATHES

Samll & Large

BULLARD LATHES

POTTER & JOHNSON

LIBBY LATHES

POWER

MILLING MACHINE

RADIAL

DRILL PRESS

ASSEMBLERS

Incentivna plača za 2. in 3. shift takoj od začetka na incentivnem delu. Plačane počitnice in prazniki. Klavzula o življenjskih stroških. Avtomatično povziranje do povprečne meze. Kafeterija in parkališče; visoka premija za nočno delo. Uspešni urad je odprt dnevno od 8. do 4.30 pop.

THE

OLIVER CORPORATION

19300 EUCLID AVE.

GLAVNI STAN ZA voleno blago za pošiljke preko morja

Najboljši nakupi v mestu
Vse-voleno blago za
moške in ženske obleke
tudi
60-inčev Rayon gabardine
blago primerno za moške
in ženske suits, suknje,
obleke in krila.

S. Lieberman

Woolen Co.

1446 WEST THIRD ST.
tel. CHerry 1-6067

Odprto od ponedeljka do sobote
od 9. do 5.30, ob nedeljah od
9. do 12.

MLAD MOŠKI

prost vpoklica k vojakom, dobi službo za splošna dela v trgovini, kjer se prodaja na debelo.

Vpraša se za Mr. J. E. Lokar
L. & M. Tobacco & Candy Co.

784 EAST 185th STREET
KE 1-8777 ali RE 1-5515

Za fine ženske
VOLNENE STERLING SUKNJE
in KOZUHE

DIREKTNO IZ TOVARNE
po najnižjih cenah,
se oglašite ali pokličite
BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd. EN 1-3426

IŠČEJO STANOVANJE

DVE SLOVENKI
iščeta stanovanje s 4 neopremljenimi sobami s

SVETI SE ZVEZDA DANICA

RICHARD WRIGHT

(Nadaljevanje)

— Kaj, hudiča, le stikaš tod okoli?

— Ni odgovorila.

— Ali nisi slišala, da te je nekaj vprašal?

— Prišla sem po svojega sina, — je rekla ponižno.

— Svojega sina?

— Da, gospod.

— Kaj pa počenja tvoj sin tod okoli?

— Šerif ga je prijel.

— Sveti bog, Jim, saj to je črnihova mati!

— Kaj pa imaš v rokah? je vprašal prvi.

— Rjuho.

— Rjuho

— Da, gospod.

— Čemu pa?

— Šerif mi je rekel, naj prinesem rjuho, da bom zavila vanjo njegovo truplo.

— Ha, ali si slišal?

— Hm, kaj praviš?

— Belca sta se spogledala.

— Nobenega dvoma ni, da se imajo ti črnihovi res radi! — je rekel prvi.

— Da, kar je res, je res! — je rekel drugi.

— Peljita me k šerifu, — je prosila.

— Kaj? Pa vendar ne misliš začeti z ukazovanjem?

— Ne, gospod.

— Peljala te bova, kadar bo nama prav.

— Da, gospod.

— Torej si prišla po njegovo truplo?

— Da, gospod.

— Hm, saj še ni mrtev.

— Ubili ga bodo, — je rekla.

— Ne bodo ga, če bo govoril.

— Ne bo govoril, — je rekla.

— Kako pa to veš?

— Zato, ker ne bo govoril.

— Mi že vemo, kako je treba črnihova pripraviti do besede.

— Ne veste, kako je treba njega pripraviti do besede.

— No, kaj pa vendar misliš, da je ta tvoj rdeči črnih!

— Moj sin je.

— Zakaj ga nisi tako učila, da bi imel vsaj trohico pameti?

— Moj sin je, — je ponovila.

— Poslušaj, črnihinja stara!

— Tu zdaj stojiš s svojimi belimi lasmi. Mislim, da si preveč razsodna, da bi verjela v črniharsko revolucijo?

— Črniharska republika! — se je zarežal drugi.

— Peljita me k šerifu, — je zaprosila.

— Ti si njegova mati, — je rekel prvi. — Lahko ga pripraviš do tega, da nam bo povedal, kdo vse je z njim v tej zadevi.

— Ne bo povedal, — je rekla.

— Ali hočeš, da bi živel?

— Ni odgovorila.

— Daj, peljiva jo k Bradleyu!

— Zgrabila sta jo za roke. Stisnila je k sebi rjuho in samokres. Peljala sta jo proti gruči, ki je bila v gozdu. Njen namen je bil popolnoma preprost: Booker ne bo govoril, saj je bila zdaj tu s samokresom, da mu bo to preprečila. Čim hrupnejši so postajali glasovi, tem silnejša je bila v njej želja, da bi popravila napako, ki jo je bila zagrešila, želja, da bi se z bojem prebila ter se vrnila na trdna tla. Počakala bo, dokler ne pride Booker. "Oh, da bi me le pustili k Johnny-Boyu!" Medtem ko sta jo spremljala proti gruči, je videla obraze belcev, ki so se obračali, da bi jo premerili; in spet je zaslišala glasno govorjenje.

— Kdo je?

— Neka črnihinja.

— Kaj pa bi rada?

— Njegova mati je, — je zakričal eden izmed spremljevalcev.

— In kaj bi rada?

— Prinesla je rjuho, da bi pokrila mrljica.

— Še ni mrtev!

— Skušajmo mu odpreti usta.

— Toda presneto hitro bo mrtev, če jih ne bo odprl!

— Glej no! Črnihova mati je prišla z rjuho, da bi pokrila mrljica!

— He, ali ni prisrčno?

— Nemara nas misli prisiliti k molitvi!

— Ali je tudi farja privlekla s sabo?

— Dajte no, pokličite Bradleya!

— Tako.

— Gruča se je pomirila. Radovedno so jo ogledovali; čutila je, kako so jo otipavali z mrzlimi pogledi ter iskali, da bi odkrili na njej kakršnokoli šibko točko. Stala je ponižno in držala rjuho, ki je pokrivala samokres. Sprejela je bila že vse, karkoli bi ji lahko storili.

— Prišel je šerif.

— Tako torej, z rjuho si prišla, a?

— Da, gospod, — je zašepetala.

— Videti je, da so ti tiste zašepetnice koristile, kaj?

— Ni odgovorila.

— Rjuha ni potreben. Tvoj sin še ni mrtev! — je rekel in stopil bliže.

— Umaknila se je in široko odprla oči.

— Ne!

— No, no! Poslušaj me, starina, — je rekel. — Zaman se pretvarjaš in igraš trapo. Stopi k tistemu svojemu črniharskemu sinu in mu reci, naj nam pove, kdo je z njim! Razumeš? Obljubljam ti, da ga ne bomo ubili, če odpre usta. Dovolili mu bomo, da izgine iz mesta.

— Jaz mu ne morem nič reči.

— Ali bi rada, da ga ubijemo?

— Ni odgovorila. Videla je, da se je nekdo nagnil in nekaj zašepetal šerifu.

Naznanilo in zahvala

Globoko potrta in žalostnega srca naznanjamo vsem, da je umrl naš ljubljeni soprog in dragi oče

FRANK DEBENJAK

Zatisnil je svoje oči dne 25. avgusta 1952. Pogreb se je vršil dne 28. avgusta iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi in po opravljeni sv. maši zadušnici ter cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen 4. oktobra 1886 leta v vasi Kozina na Primorskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti pokojnika.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika.

Hvala onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu, kakor tudi nosilcem krste. Našo zahvalo izrekamo onim, ki so se prišli posloviti od njega, ko je ležal na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti na mirodvor. Hvala čst. g. Rupertu za tolažilne obiske in opravljene pogrebne obrede, kakor tudi pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vrzno voden pogreb.

Končana je Tvoja pot! Odsel si k Bogu, da prejmeš plačilo za vse, kar si dobrega storil. Mi se Te bomo spominjali v molitvi za vedno.

Zalujoča soproga

CECILIA

in OTROCI

Cleveland, Ohio, dne 16. septembra 1952.

pako, ki jo je bila zagrešila, želja, da bi se z bojem prebila ter se vrnila na trdna tla. Počakala bo, dokler ne pride Booker. "Oh, da bi me le pustili k Johnny-Boyu!" Medtem ko sta jo spremljala proti gruči, je videla obraze belcev, ki so se obračali, da bi jo premerili; in spet je zaslišala glasno govorjenje.

— Kdo je?

— Neka črnihinja.

— Kaj pa bi rada?

— Njegova mati je, — je zakričal eden izmed spremljevalcev.

— In kaj bi rada?

— Prinesla je rjuho, da bi pokrila mrljica.

— Še ni mrtev!

— Skušajmo mu odpreti usta.

— Toda presneto hitro bo mrtev, če jih ne bo odprl!

— Glej no! Črnihova mati je prišla z rjuho, da bi pokrila mrljica!

— He, ali ni prisrčno?

— Nemara nas misli prisiliti k molitvi!

— Ali je tudi farja privlekla s sabo?

— Dajte no, pokličite Bradleya!

— Tako.

Gruča se je pomirila. Radovedno so jo ogledovali; čutila je, kako so jo otipavali z mrzlimi pogledi ter iskali, da bi odkrili na njej kakršnokoli šibko točko. Stala je ponižno in držala rjuho, ki je pokrivala samokres. Sprejela je bila že vse, karkoli bi ji lahko storili.

Prišel je šerif.

Tako torej, z rjuho si prišla, a?

Da, gospod, — je zašepetala.

Videti je, da so ti tiste zašepetnice koristile, kaj?

Ni odgovorila.

Rjuha ni potreben. Tvoj sin še ni mrtev! — je rekel in stopil bliže.

Umaknila se je in široko odprla oči.

Ne!

No, no! Poslušaj me, starina, — je rekel. — Zaman se pretvarjaš in igraš trapo. Stopi k tistemu svojemu črniharskemu sinu in mu reci, naj nam pove, kdo je z njim! Razumeš? Obljubljam ti, da ga ne bomo ubili, če odpre usta. Dovolili mu bomo, da izgine iz mesta.

Jaz mu ne morem nič reči.

Ali bi rada, da ga ubijemo?

Ni odgovorila. Videla je, da se je nekdo nagnil in nekaj zašepetal šerifu.

V BLAG SPOMIN

osme obletnice smrti našega ljubljenega, nepozabnega sina, brata, soproga in očeta

SGT. JOHN BERGANT

ki je dal svoje življenje za svobodo domovine v borbi v Franciji, 16. sept. 1944.

V tišem grobu tam počivaš, in v večnem smrtnem spanju spiš, ne mile prošnje ne solze, Tebe več ne zbude.

Spomini k Tebi vedno nam hite, kot večna luč nam svetijo v srce, ko tudi nas zagrne groba noč, združila nas bo v raju božja moč.

Zalujoči ostali:

John in Frances, stariša Steve, Andrew, Albert in Cpl. Joseph v Nemčiji, bratje Marian in Frances, sestre Mary, soproga Shirley, hčerka

Cleveland, Ohio, 16. sept. 1952.

— Peljite jo tja! — je rekel šerif.

Peljali so jo na blatno jaso. Dež je hrumel skozi fantastične žarke žepnih svetilk. Ko so jo moški obstopili v polkrogu, je zagledala Johnny-Boya. Ležal je v blatu. Bil je zvezan z vrvm; pretepli so ga, njegovo desno lice je bilo pogreznjeno v mlako črne vode. Oči so se vprašujoče uprle vanjo.

— Pregovori ga! — je rekel šerif.

Če bi mu le mogla povedati, zakaj je tu! Toda bilo je nemo gočje; tisto, kar je hotela, je bilo zdaj blizu, zato je trdo strmelala predse in stiskala ustnice.

— Hej, črnih! — je zakričal šerif in brenil Johnny-Boya. — Tvoja stara je prišla!

Johnny-Boy se ni ganil in ni spregovoril. Šerif se je spet obrnil k njej.

— Poslušaj me, starina! — je rekel. — Ti vplivaš nanj bolj kakor kdorkoli! Govori z njim in reci mu, naj se reši. Zakaj hoče braniti druge črnice in druge belce?

Položila je prst na petelina pri samokresu in se kakor okamenela zastarmela v blato.

— Stopi k njemu, — je rekel šerif.

Ni se ganila. Njeno srce je kričalo, ker bi rado odgovorilo na osuplo vprašanje Johnny-Boya. Toda zdaj ni bilo mogoče.

— Prav! Sama si to hotela! Pri moji duši! Prisilili te bomo, da ga boš pregovorila! — je rekel in se obrnil. — Hej, Tim, zavali sem enega izmed tistih hlovod, obrni črnihova in priveži noge nanj!

Iz gneče se je oglasilo odobravajoče mrmranje. Ugriznila se je v ustnice; vedela je, kaj to pomeni.

— Ali hočeš, da tvojega sina

pohabimo za vse življenje? — je zaslišala šerifov glas.

Ni odgovorila. Videla je, kako so privlačili hloed; dvignili so Johnny-Boya in ga vrgli na trebuh, nato so potegnili njegove noge na hloed; kolena so slonela na vrhu hloada, prsti so bili obrnjeni v tla. Gledala je s takšnim zamaknjenjem, da se ji je zdelo, kakor bi njo dvignili ter jo pripravili za mučenje.

— Prinesite vzvod, — je rekel šerif.

Suhljat, visok možakar je iz bližnjega avtomobila vzel vzvod in nato obstal pri hloadu. Njegove željusti so počasi žvečile zalagaj tobaka.

— Naprej! Vse zavisi od tebe, starina! — je rekel šerif. — Kar povej temu človeku, kaj naj stori!

Zastarmela se je v dež. Šerif se je obrnil.

— Nemara misli, da zbijamo šale! Če bo kar molčala, mu zlo mi kolena.

— Razumem, šerif. Obstala je na nogah in čakala Bookerja. Čutila je, da so se ji šibila kolena; vprašala se je, kako dolgo bo še vzdržala. In še in še si je ponovila: "Če bi zdajle prišel, bi ubila oba."

(Dalje prihodnjič)

Ne pozabite na registracijo!

Kdor želi voliti pri volitvah dne 4. novembra 1952, mora biti registriran. Zadnji dan registracije v okraju Cuyahoga je 24. septembra.

Registracija je potrebna za tistega, ki ni bil do sedaj še registriran, ali pa, ki ni volil leta 1950 ali 1951.

Ali ste javili pravočasno spremembo naslova?

V BLAG SPOMIN

OB OSMI OBLETNICI, KO JE NAŠ DRAGI

1925 LADDIE KAUCIC 1952

OSTAVIL SVOJE MLADO ŽIVLJENJE ZA MIR SVETA NA BOJNEM POLJU

Mirno spavaj, sinko zlati, tam na hrib' v zeleni trati, Slavec naj Ti pesmi poje vse nadaljne dni bodoče. Tako želijo Ti sestrice Tvoje, in užaljeni, prevarani Tvoj oče...

Zalujoči ostali:

John V. Kaučič, oče
Valerija Debeljak, sestra
Marion Boccian, sestra
Dolores Kaučič, sestra
Julia Kamber, teta
Bratanci Frank in John Penko
Sestrična Irene Kamber

Cleveland, Ohio, dne 16. septembra 1952.
7603 Myron Ave.

Zapadna Slovanska Zveza

GLAVNI URAD:

4676 WASHINGTON ST., DENVER 16, COLO.

je bila ustanovljena 5. julija 1908 na demokratični podlagi. Od leta do leta napreduje ter že veliko let plačuje vse posmrtnine in dividende svojim članom samo z obrestmi, ki jih zasluži od investicij njenega premoženja. Zato še ni bila prisiljena zvišati lestvice za novopristopne člane.

V zadnjih štirih letih je plačala po \$6 dividende svojim članom za vsak tisoč dolarjev posmrtnine ali "endowment" zavarovalnine. Enako vsoto bodo tudi letos prejeli člani, ki niso še dopolnili starost 70 let. Člani, ki so dopolnili starost 70 let, bodo pa letos prejeli po \$18 dividende za vsak \$1.000 zavarovalnine, kajti solventnost ZSZ je 138.89%. Umrljivost v članstvu je samo 37.45% in obresti pa zasluži po 4% za vsakih \$100 premoženja.

Vse rojake in rojakinje se prijazno vabi za vstop v to nadsolventno domačo organizacijo. Za vsa pojasnila se obrnite na

MRS. JOHANNA V. MERVAR,

7801 Wade Park Ave., EX 1-0069;

MRS. ANTONIA TOMLE,

14823 Sylvia Ave., PO 1-3549,

ki ste predsednici clevelandskih društev,

ali pa direktno na gl. tajnika

ANTHONY JERSIN.

4676 Washington St., Denver 16, Colo.

Pristopnina je prosta in provizija za novopridobljene člane pa od \$5 do \$10 za vsakih \$1.000 novo vpisane zavarovalnine. Pristopite z vašo celo družino še danes!

Različne vrste zavarovalnine do \$1.000 za otroke. V odraslem oddelku se zavaruje od 16. do 60. leta, po starosti, za \$250 do \$5.000. Izdajajo se različni certifikati kot: Celozivljenjski, 20-letno plačljivi in 20-letno "endowment". Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere vsako leto raste. Poleg smrtnine, ako želite, se lahko zavarujete tudi za bolniško podporo, kakor tudi za razne operacije in poškodbe.

Mesečni prispevki (asesment) so urejeni po American Experience tabeli z 3 1/2 letnimi obrestmi.

VAS MUČI REVMAATIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas.
MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Rimifon

novo zdravilo proti tuberkulozi, imamo sedaj v zalogi. Tudi pošiljamo v staro domovino.

KURTZ DRUG CO.

14715 Detroit Avenue
Lakewood, O. tel. BO 2-2200

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED MALE

MAŠINIST — Si more sam vzpostaviti in obratovati svoje stroje. Na severozapadni strani.

Tel. SPring 7-8108

BUSINESS OPPORTUNITY

Real Money Maker — GROCERY, CONFECTIONERY, SCHOOL SUPPLIES, TOYS — Good steady trade. Living quarters in rear. Best offer. See to appreciate.

Bishop 7-9723

Well established RESTAURANT - TAVERN SUPPLY ROUTE.

Merchandise and truck, \$3,800.

Phone MErrimac 7-7351

LUNCH ROOM AND FOUNTAIN.

Same location 16 years. Well located steady neighborhood and transient trade. Good lease. Reasonable rent. Must be seen to appreciate. Inspection invited. Owner. — 2828 W. 55th St., Phone REpublic 7-9491

Real Money Maker — RADIO - TV - LAMPS - SERVICE and REPAIR SHOP. Good stock of meters and tubes. Good steady trade. Best offer. See to appreciate.

BAyport 1-4495

Real Money Maker — PICTURE FRAME - CARD SHOP. Good steady trade established. Selling due to illness. Best offer. See to appreciate. — 1921 E. 79 St., ESsex 5-1577

GROCERY - MARKET — Established 20 years. Living quarters. Semi-self service. Rent \$65.00.

3828 W. Cermak,

ROckwell 2-4255

TAVERN — Vicinity Chicago - Ashland. Equipped with lunch counter and kitchen. Also 2 flat building, 1-6, 1-3, 2-car garage. 2 full basements. Business-residence. Immediate possession. Full price \$17,500, prefer cash. If necessary \$4,000 will handle contract.

MONroe 6-6359 between 8-10 a.m.

REAL ESTATE FOR SALE

2436 AUSTIN BLVD., CICERO — Brick residence, 5 large rooms, tile bath and powder room, automatic gas heat, full basement, 2 car garage, venetian blinds, aluminum storm and screens, steel cabinet kitchen. Immediate possession.

OLympic 2-2732

Berwyn South — Octagon Front. Income bungalow, 6 room apartment. 1st floor 2 rooms with bath and kitchen in basement. Side drive. Near schools, churches, shopping and transportation. Immediate possession. Call owner.

GUnderson 4-2531

NORTHWEST — Wonderful chance for displaced family for good income (1) Stone, seven apartment building, tenant heated, 6-4s, 1-5 rooms; (1) Brick, six apartment buildings 3-4s and 3-5s. Apartment for buyer. Includes some refrigerators and stoves. Call owner ARmitage 6-7994, — 2709 W. Crystal, Chicago 22, Illinois.

FEMALE HELP WANTED

ASSEMBLY WORKERS GIRLS—WOMEN

UP TO 48 YEARS OF AGE

FULL TIME HOURS — 8 A. M. to 4:30 P. M.
PART TIME HOURS — 9 A. M. to 3 P. M.

GOOD STARTING PAY

EXPERIENCE NOT NECESSARY

MANY BENEFITS — PROFIT-SHARING — CAFETERIA
FREE TRANSPORTATION FROM THE FOLLOWING POINTS:
Peterson & Kimball — Touhy & McCormick
Lincoln & Peterson — End of Devon Car Line

FEDERAL TOOL CORP.

3600 PRATT

CORNelia 7-3061

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Business Man wife, baby, urgently need 4 room unfurnished apartment. Good location S.W. To \$75. WAilbrook 5-4111 Mr. Wm. Morgan

RESPONSIBLE Electrician (Vet. wife, 4 school aged children) gently need 4-6 room unfurnished apartment. 11 years present address. Preferred N. or S.W. Moderate rental. KEdzie 3-4111

RESIDENT Physician at Hines Hospital, wife and 2 children need 2-3 bedroom unfurnished apartment or house within commuting distance of hospital. PRospect 6-4111

RESPONSIBLE Couple, 2 school aged children, urgently need 4 room unfurnished apartment. Any good location South. Moderate rental. ABerdeen 4-4111

PLEASE HELP US FIND apartment or house. Our last child to stay together. Need desperately 4-6 rooms, unfurnished, near Cicero or Berwyn. Moderate rent with 2 children. Modern fair rental. Kindly call anytime. TOWnhall 3-4111

RESPONSIBLE Young Couple, month old baby son, urgently need 4-5 room unfurnished apartment. Any good location. Moderate rental. ESsex 5-4111

BABY EMILY ANN needs 4-5 room unfurnished apartment for parents. N. or N.W. side. To \$75. DICKens 2-4111

FEMALE HELP WANTED

TYPIST — CLERK

Switchboard Operators

Clerical

Girls wanted to work in office department of insurance company. Willing to train. Employee benefits. 37 1/2 hour week.

PACIFIC MUTUAL

LIFE INS. CO.

ROOM 221, 105 W. ADAMS

FI 6-4175—MR. LEWIS

Women

Grocery Clerks

\$48.50 or more per week if experience qualifies.

\$41.00 for unexperienced.

Progressive increases to \$55.00.

5 DAY WEEK.

Company benefits.

Apply in person to your nearest "Jewel Store" manager or employment office.

Jewel Food Stores

3617 S. ASHLAND AVE.

or phone for appointment

Virginia 7-0400

Don't gamble with your money. The odds are against you.